

LIDT OM PRÆSTEKRAVEN, AEGIALITIS HIATICULA L., OG DENS RACER.

AF

E. LEHN SCHIØLER.

I Julinummeret 1914 af det bekendte engelske ornithologiske Tidsskrift »Ibis« findes en Afhandling af Mr. Percy R. Lowe: »A Note on the Common Ringed Plover of the British Isles (*Charadrius hiaticola major* Seebohm), and on Coloration as a Factor in Generic Differentiation«, i hvilken Opmærksomheden henledes paa den af Seebohm opstillede Race af den almindelige Præstekrave.

»It is« — skriver Forfatteren — »rather a remarkable fact that in spite of the exceedingly close scrutiny to which every British species has of late been subjected, the case of the Common Ringed Plover has been entirely overlooked, or perhaps, to speak more correctly, ignored. Thus, if one refers to the latest »Handlist of British Birds«, compiled under the joint authority of Messrs Hartert, Jourdain, Ticehurst, and Witherby, one finds the Common Ringed Plover of the British Isles designated as *Charadrius hiaticola hiaticola* Linn., while in the synonymy of this species we get the following note: — »»*Charadrius hiaticola major* Seebohm, Hist. Brit. B. III p. 20 (1885) — Seebohm separated a larger race, supposed to be resident in the British Isles, but other ornithologists have not followed him, and the status of this race remains very doubtful««.

Som nævnt beskrev Seebohm »*major*« i Aaret 1885 i sin »History of British Birds« III Side 20 (se ogsaa Seebohm: »Geographical Distribution of the Charadriidae«, Side 126—127) som større end den typiske Præstekrave, fra hvilken den desuden skulde kunne skelnes ved sin blegere Farve og ved sine »stouter legs and feet«. Han skriver l. c.:

»It is impossible to ignore the fact that there are two races of the Ringed Plover. A small dark race, with somewhat slender legs and feet, with a length of wing varying from 4,8 to 5,2 inch,

is a migratory bird and very widely distributed; whilst a larger paler race, with stouter legs and feet, and with a length of wing varying from 5,0 to 5,5 inch, appears to be a resident in the British Islands and on the adjoining coasts. Many writers have remarked that these two races, like the large and small races of the Dunlin, migrate in separate flocks and have different areas of distribution.

So far as I have been able to ascertain, the Ringed Plovers breeding in the British Islands and Western Europe lay larger eggs than those breeding elsewhere. The small dark race arrives on our shores late in spring and does not remain here to breed, but soon passes northwards on migration to its breeding-grounds in Arctic Europe. The two races can only be sub-specifically distinct, as they not only intergrade in colour, but large examples of the eastern exceed in length of wing small examples of the western race«.

Mr. Percy R. Lowe, der har haft Adgang til British Museums og andre engelske Samlingers Stof, har kunnet undersøge henede 200 Præstekraver, af hvilke dog mere end Halvdelen lodes ude af Betragtning, fordi de enten vare unge, ikke kønsbestemte eller »otherwise wanting in the data attached«, og Undersøgelsen bringer Mr. Lowe til følgende Slutning: »There are undoubtedly two easily recognised races of the Common Ringed Plover, viz., the eastern continental or typical race, C. h. hiaticola, and a western continental race, C. h. major, whose chief habitat is the British Isles. The points of distinction between the two races are, that C. h. major is a larger bird in almost every respect — that is to say as regards the length of the wings, the length and stoutness of the legs and feet (this on an average very noticeable); the size of the skull (the head appearing more rounded, wider, and larger); the bill (on an average); and the body generally. As regards coloration, the upper parts of British breeding birds, as compared with birds of the typical race at a like season, are also very obviously paler, the coloration being a pale drabby brown as compared with a very noticeably deeper and more chocolate-brown. It is to be noted, however, that freshly moulted (autumn) specimens of C. h. major are distinctly darker on the upper parts as compared with examples in summer-plumage. To sum up, we thus have a large pale race (C. h. major) and a small dark race (C. h. hiaticola)«.

Gennemsnitslængden af Vingen af 9 Hunner og 16 Hanner af *Charadrius hiaticola hiaticola* ♂: *typica* finder Mr. Lowe at være 124 mm (ens for bægge Køn), medens Gennemsnitsmaalet af Vingen af 10 Hunner og 24 Hanner af *C. h. major* er henholdsvis 132 og 131 mm.

Mr. Lowe har ganske vist — skriver han — ikke haft Præstekraver fra Sverige, som paa Grund af Linnés første Beskrivelse af Fuglen maa betragtes som *terra typica*, til Undersøgelse, men blandt de undersøgte Stykker findes Dyr fra Yenissey, Petschora og Norge.

Om den Seebohn'ske Races Udbredelse siger Mr. Lowe dernæst, at den synes at staa i et vist Forhold til »the Wyville-Thomson, Faroe-Icelandic, and Icelandic-Greenland submarine ridges«, idet han mener, at de store Præstekraver i det Væsentlige findes vest for den af disse dragne Linie, medens »the smaller darker continental race«, altsaa den typiske, skulde findes øst derfor. Denne er dog ikke sjælden i Træktiden i England.

Seebohms Race »*major*« har i adskillige Aar beskæftiget mig, uden at det dog lykkedes at komme til Klarhed over Spørgsmaalet; Vanskeligheden laa i Farveforskellen, thi medens det var let at se, at vi her i Danmark havde en stor, ynglende, Form og en mindre paa Gennemrejse, var der mellem disse ingen næneværdig Forskel at opdage i Farve. Størrelsesforskellen derimod er saa paafaldende, at det mere end én Gang er hændet, at jeg har modtaget Præstekraver, bestemte som den lille — *Aegialitis dubius* — skønt det var *hiaticula* (jfr. P. R. Lowe l. c. Side 398). Ganske naturligt frembyder sig nu Spørgsmaalet: Hvilken Præstekrave-Form have vi da her i Landet? Det er ikke Seebohms Form *major*, thi vel ere danske Præstekraver i Størrelse overensstemmende med engelske, men ved Sammenligning med disse vise de sig meget mørkere i Farve. Hvis de af Mr. Lowe opgivne Maal for *Charadrius hiaticola hiaticola* ere rigtige, det vil sige virkelig gælde for typiske ♂: svenske Præstekraver, tilhøre de danske Præstekraver heller ikke den typiske Form, thi skønt de overensstemme med disse i Farve, overgaa de dem i betydelig Grad i Størrelse.

Hvorledes ser da den typiske Præstekrave ud, og hvilken Størrelse har den? Linnés korte Beskrivelse S. 150 *Systema Naturae* Ed. X 1758 giver os kun delvis Svar paa Spørgsmaalet, og om Udbredelsen af Fuglen siges kun: »Habitat in Europa & America ad ripas«.

Da vi ikke kende den Præstekrave, Linné ved sin første Beskrivelse havde for sig, maa den svenske Præstekrave betragtes som den typiske, men da Præstekraven i Sverige er underkastet en ikke ringe Svingning i Størrelse fra Syd til Nord, er det nødvendigt først at undersøge dette Forhold lidt nærmere. Mr. Lowe mener med »typical birds« aabenbart saadanne, der ere mindre og mørkere end engelske, men vi skulle se, at det næppe er ganske berettiget at kalde disse Fugle typiske.

Præstekraver af mørkere Farvetone, men lige saa store som engelske, findes langt op i Sverige t. Eks. paa Götland, og Stykker fra den bohuslänske Kyst i min Samling ere af ganske samme Størrelse som engelske og danske. Længere nordpaa i Sverige finde vi smaa Præstekraver, og fortsætte vi mod Nord og Øst, træffe vi de smaa, mørke Præstekraver, som vare Seebohm paa-faldende og gave ham Anledning til at udskille den engelske Form. Paa Trækket ses disse smaa Stykker ogsaa her i Landet, og de ere, som allerede nævnt, ikke vanskelige at skelne fra de hjemlige. Hvor Grænsen mellem store og smaa Præstekraver kan drages i Skandinavien, formaar jeg ikke at afgøre, og det kan paa Forhaand siges, at man rimeligvis vil finde Overgangen mellem de to Former ganske jævn, hvor de mødes. I efterfølgende Undersøgelse ere da indtil videre de Fugle betragtede som typiske, som svare til de Egenskaber, som ynglende mellem- og sydsvenske samt danske Præstekraver udvise, idet denne Synsmaade har forekommet mig naturligst. Vi skulle senere se, hvad der kan tale for og imod denne Afgørelse.

Til Raadighed har været nedennævnte Stof af voksne ud-farvede Fugle.

Fra Danmark 70 »store« og 8 »små«; desuden en Række Skeletter og Hovedskaller af begge Former; fra Sverige og Nordskandinavien 4; fra England og Skotland 8; fra Færøerne 1; fra Island 60 og fra Grønland 48. Desuden en betydelig Række af unge Fugle. — Stoffet findes hovedsagelig i zoologisk Museum, her, og i min egen Samling, men nogle Skind ere venligst laant mig af Læge Krabbe, Forpagter Valentiner, Revisor Koefoed og Mr. Ticehurst, Lowestoft, Suffolk, England. Desuden har Professor, Dr. Einar Lønnberg været saa venlig i Brev at give mig Oplysninger om Størrelsen af de Præstekraver, som findes i Riksmuseet i Stockholm.

Jeg bringer disse Herrer min Tak for den venskabelige Bistand.

Undersøge vi først Stoffet med Hensyn til Størrelsen, ses af omstaaende Maaloversigt for danske Fugle Gennemsnitsmaalene at være for:

	Vinge	Næb	Mellemfod	Mellemtaa
35 Hanner	130,9	15,2	27	21,8
35 Hunner	132,2	14,9	26,6	21,9

Sammenligne vi nu disse Fugle med det Stof, der har været til Raadighed fra Mellemsverige: de mig af Professor, Dr. Lönnberg venligst meddelte Maal af Præstekraver i Riksmuseet i Stockholm og 2 Hanner fra Bohuslän i min egen Samling,

		Vinge mm	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
♂ Bohuslän	$\frac{20}{4}$ 1894	131	15	27	21,5
♂ —	$\frac{20}{4}$ 1904	131	15	28	22
♂ Visby Gotland	$\frac{8}{6}$ 1882	130,5			
♂ Ronehamn —	$\frac{9}{6}$ 1906	130			
♀ Visby Gotland	$\frac{8}{6}$ 1882	133,5			
♀ Ronehamn —	$\frac{25}{5}$ 1906	129,5			

se vi, at danske Præstekraver svare ganske godt til disse Maal.

For engelske Præstekraver af Racen *major* opgiver Mr. Lowe l. c. Gennemsnitsmaalet af Vingen af være for

10 Hunner	^{mm} 132
24 Hanner	131

Selv har jeg kunnet undersøge nedennævnte Stof af gamle Fugle:

		Vinge mm	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
♂ Pentland Skerries	$\frac{14}{5}$ 1912	131	16	27	22
♂ Anskerry Orkneys	$\frac{25}{9}$ 1913	—	15,5	28	23
♂ Suffolk	$\frac{25}{2}$ 1913	131	15	26	22
♂ England	$\frac{18}{9}$ 1913	130,5	17	26	23
♂ —	$\frac{18}{9}$ 1913	131,5	16	28	24,5
♀ Anskerry Orkneys	$\frac{23}{9}$ 1913	—	15,5	28	22
♀ — —	$\frac{26}{9}$ 1913	—	15	27	22,5
♀ — —	$\frac{26}{9}$ 1913	—	15,5	27,5	23

Som det ses, stemme disse Maal paa det nøjeste med Maalene af typiske Præstekraver.

DANSKE.

		♂♂	mm Vinge	mm Næb	mm Mellem- fod	mm Mellem- taa
14/4	1912	Eskildø.....	137,5	15	27,5	23
21/3	1909	Lyngvig Fyr.....	135	16	27,5	21
15/3	1903	Nord Fyen.....	135	16	26	23
16/6	1895	Roskilde Fjord.....	135	15	27,5	23
1/5	1892	Avedøre.....	135	15	27,5	21
26/6	1892	—.....	133,5	16	27	22
3/5	1901	Roskilde Fjord.....	133	15,5	26,5	21
17/4	1910	—.....	133	15	27	21
9/3	1902	Æbelø.....	132,5	15	28	22
31/3	1913	Avedøre.....	132,5	14,5	27	23
16/4	1907	Hirtsholmene.....	132	15,5	27	22
15/3	1903	Nord Fyen.....	132	15,5	26	21,5
1/5	1911	Roskilde Fjord.....	132	15	28	24
18/4	1909	Lodbjerg Fyr.....	132	15	28	22
21/3	1912	Avedøre.....	132	15	26	22
23/3	1894	Amager.....	132	15	26	21
27/5	1900	Saltholm.....	131	16	28	22
21/5	1898	Draaby Vig, Mors....	131	15,5	26	22,5
11/5	1900	Lindholm.....	131	15	27	22
15/7	1891	Kalvebod Strand....	131	15	26	21
28/4	1912	Roskilde Fjord.....	130	15	27,5	22
7/4	1891	Horns Rev.....	130	15	27	22
5/4	1908	Amager.....	130	14,5	27	21
11/3	1912	Skagens Fyr.....	129	15	27	22,5
21/5	1898	Draaby Vig, Mors....	129	15	26,5	21
16/3	1901	Bøtø, Falster.....	128	16	27,5	21
24/7	1892	Taarnby, Amager....	128	16	27	22
28/4	1912	Jyllinge.....	128	16	26	21
15/4	1897	Bøtø, Falster.....	128	15	28,5	21,5
9/3	1902	Æbelø, Fyen.....	128	15	26	22
23/3	1902	—.....	128	14,5	27	22
20/3	1910	Lyngvig Fyr.....	127,5	15	27	21
20/3	1912	Lodbjerg Fyr.....	127	15	27	22,5
22/3	1908	Amager.....	127	15	27	21
7/4	1907	Anholt Fyr.....	126	15,5	27,5	22
		Gennemsnit af 35 Stk.	130,9	15,2	27	21,8

DANSKE.

♀ ♀			mm Vinge	mm Næb	mm Mellem- fod	mm Mellem- taa
24/5	1914	Stadil Fjord.....	137	15,5	28	24
28/3	1894	Taarnby, Amager.....	136	16	27,5	23
24/4	1892	Amager.....	136	15	28	22
18/5	1911	Roskilde Fjord.....	136	15	25	21,5
16/6	1895	—	136	15	25	21,5
11/5	1900	Lindholm.....	136	14,5	28	23
21/5	1898	Draaby Vig, Mors....	135,5	15	25,5	21
27/3	1902	Æbelø.....	134	15,5	25	22,5
5/3	1907	Esbjerg Omegn.....	134	15	28	23
31/3	1913	Avedøre.....	134	15	26	21,5
21/5	1898	Draaby Vig, Mors....	134	14	27	24
18/3	1894	Amager.....	133,5	14,5	27,5	21,5
14/4	1907	Hirtsholmene.....	133	15	26	21
16/3	1907	Lyngvig Fyr.....	133	15	26	20
23/4	1893	Taarnby Overdrev....	133	14,5	27	22,5
27/4	1914	Avedøre.....	133	14,5	26,5	22
20/3	1914	Lyngvig Fyr.....	133	14,5	26	21
21/3	1913	Avedøre.....	132	16	25	24
23/3	1909	Sejrø Fyr.....	132	15	27,5	22
4/4	1904	Nord Fyen.....	132	15	26,5	20,5
18/5	1911	Roskilde Fjord.....	132	14,5	26,5	23
19/6	1892	Saltholm.....	132	14,5	26	21
28/4	1912	Roskilde Fjord.....	131	14,5	26	23
31/5	1896	—	130	15	28	23
15/5	1868	Danmark.....	130	15	27,5	21
20/5	1908	Lyngvig Fyr.....	130	15	26,5	21
27/5	1900	Saltholm.....	130	15	26,5	20,5
16/6	1892	Avedøre.....	130	14,5	28	22
15/3	1904	Tranekjær Fyr.....	130	14,5	27,5	21
14/4	1912	Eskildø.....	129,5	14	22	23
19/3	1904	Lodbjerg Fyr.....	129	15	28	23
23/3	1902	Æbelø, Fyen.....	129	15	26	20,5
8/3	1910	Hanstholm Fyr.....	129	14	28	22
29/4	1911	Lodbjerg Fyr.....	128	15,5	28	21
28/4	1912	Roskilde Fjord.....	127	14,5	25,5	20,5
Gennemsnit af 35 Stk.			132,2	14,9	26,6	21,9

Fra Nord-Skandinavien findes nedennævnte Stof i min egen Samling og paa zoologisk Museum her:

		Vinge mm	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
♂ Lule Lappmark..	1/7 1914	127,5	14	25	21
♂ Østfinmarken....	28/5 1902	123,5	13	28	21

Professor Lönnberg opgiver følgende Maal af Skind i Riksmuseet i Stockholm:

			Vinge mm
Jemtland, Ramsjøn ...	14/6 1894		125,5
♂ Vassijaure Lappland ..	18/6 1906		121,5
♀ Ortojak	— ..	13/7 1906	126

I Vega-Expeditionens Vetenskapliga Arbeten (Sibiriska Ishafskustens Fogelfauna) findes Side 341 følgende Maal, tagne af J. A. Palmén:

		Vinge mm	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
Nr. 336 Jinretlen ..	20/6 1879	125	14	23	20
- 366 Pitlekaj ...	25/6 1879	126	14	23,5	21
- 370 Jinretlen ..	26/6 1879	♂ 123	12	24	21

som af Forfatteren sammenstilles med Maal af »europæiske exemplar« i Sv. Riksm.

		Vinge mm	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
♂ Lappland Karesuando.....		123	12,5	24	22
♀ — Juckasjärvi		124	14	25,5	23

Mr. Percy Lowe opgiver som Gennemsnitsmaal for Vingen af 9 Hunner og 16 Hanner »of the small dark typical race« *Charadrius hiaticola hiaticola* 124 mm. Dette Maal naaes dog ved Sammenstilling af Fugle fra næsten alle Aarets Maaneder og fra baade Yngle- og Vinteropholdssted.

Af det her fremførte er det ikke vanskeligt at se, at der findes en lille Form af Præstekraven, og denne træffes som før nævnt ogsaa her i Landet om Efteraaret paa Gennemrejse, naar vore hjemlige Præstekraver have forladt Danmark i første Halvdel af August Maaned; om Foraaret har jeg hidtil ikke truffet den. Nedenfor findes Maalene af nogle saadanne smaa Stykker, alle gamle Fugle:

		Vinge	Næb	Mellemfod	Mellemtaa
		mm	mm	mm	mm
<i>Hanner:</i>					
Jyllinge	16/8 1914	127	14,5	24	21
—	16/8 1914	126	13,5	26	21
Vestervig	1/9 1914	124,5	15	26,1	22,5
Lyngvig Fyr	9/11 1906	124	14,5	26	20,5
Nymindegab.	6/9 1913	121,5	15	25,5	20
<i>Hunner:</i>					
Lynæs	5/9 1911	128,5	14	26	21
Amager	14/8 1905	128	14	26,5	22
—	8/9 1887	122	14	25	21

Gennemsnitsmaalet af disse 5 Hanners og 3 Hunners Vinge er henholdsvis 124,6 og 126 mm, som man ser, nærmest sluttede sig til Størrelsen af de nordøstlige Præstekraver.

Af islandske Præstekraver have, som nævnt, 60 Stykker kunnet undersøges; omstaaende Maaloversigt viser, at Gennemsnitsmaalet af 37 Hanners Vinge er 128,8 mm, 23 Hunners 129,4 mm. Disse Maal, saavel som Maalene af Næb og Fødder, ses at staa lidt tilbage for dansk-svenske Præstekravers. De islandske Fugle staa med andre Ord i Henseende til Størrelse paa det nærmeste midt imellem den typiske og den nordøstlige Form, og staa saaledes ogsaa tilbage for Racen *major*, Seebohm.

Kun 23 af de foreliggende 48 grønlandske Præstekraver ere kønsbestemte; af Maaloversigten fremgaar, at Gennemsnitsstørrelsen af Vingen er 131,1 mm for Hunnernes og 128,2 mm for Hannernes Vedkommende; de slutte sig aabenbart meget nær til de islandske, ja vilde maaske være faldne ganske sammen med disse i Størrelse, hvis et større Antal havde foreligget.

Sammenstilte vi nu Vingemaalene af Præstekraver fra de forskellige Steder, idet Decimalerne bortkastes,

	Hanner	Hunner
Danske	131	132
Svenske	(4 Stk.) 131	(2 Stk.) 132
Engelske	131	132
Nord-østlige	(6 Stk.) 124	(2 Stk.) 125
Mr. P. Lowe's Maal af den lille Race	124	124
»Smaa« danske Trækfugle	(5 Stk.) 125	(3 Stk.) 126
Islandske	129	129
Grønlandske	128	131

ISLANDSKE.

		♂♂	mm Vinge	mm Næb	mm Mellem- fod	mm Mellem- taa
12/5	1904	Husavik	134	15	27	21
23/5	1906	Reykjavik	133,5	14	27	19,5
10/5	1908	Husavik	133	14,5	27	21
10/5	1906	Reykjavik	133	14,5	26	21
14/6	1906	—	132	14	25,5	20
15/5	1905	—	131,5	14	26	20
24/6	1909	Husavik	131	15	26	21,5
11/6	1899	Mid Fjorden	131	14	26	20
26/5	1910	Husavik	131	14	24	21
21/5	1910	—	131	14	22	19,5
14/6	1911	—	130,5	14	26	22
10/5	1906	Reykjavik	130	15	26	21,5
12/5	1909	Husavik	130	14,5	25	21,5
11/5	1909	—	130	14,5	25	20,5
6/5	1906	Reykjavik	130	14	27	21
3/6	1909	Husavik	130	14	25	20
19/5	1909	—	130	13	26	21
13/5	1909	—	129	15	26	21
23/5	1906	Reykjavik	129	14,5	27	21
20/6	1899	Vopnafjord	129	14	27	20,5
23/7	1911	Husavik	129	14	25	20,5
31/5	1906	Reykjavik	128,5	14	24,5	20
23/5	1906	—	128	14,5	27	21
19/5	1911	Husavik	127	15	27	21
25/7	1909	—	127	15	26	20,5
15/5	1905	Reykjavik	127	14	26	21
11/7	1907	Myvatn	127	14	25,5	19,5
28/7	1906	Hrafnagil i Eyjafjorden	127	14	25	19,5
25/7	1899	Ejllisvik	126,5	14	27	19,5
20/5	1906	Reykjavik	126	15	25,5	21
26/4	1909	Husavik	126	14	24	20
19/7	1905	Reykjavik	126	14	24	19
6/7	1910	Husavik	125,5	14,5	27	21
23/5	1909	—	125,5	14	27	21
25/7	1909	—	124,5	14,5	24	20
21/6	1909	—	123	15	25	19,5
22/7	1909	—	122	13,5	26	19
		Gennemsnit af 37 Stk.	128,8	14,3	25,7	20,5

ISLANDSKE.

♀ ♀			mm Vinge	mm Næb	mm Mellem- fod	mm Mellem- taa
²⁸ / ₅	1910	Husavik	136	15	24	21
¹⁰ / ₅	1909	—	134,5	13	24,5	22
²⁶ / ₅	1905	Reykjavik	134	15	25	22
¹⁸ / ₅	1910	Husavik	134	14,5	25,5	20,5
²⁶ / ₅	1908	—	133	16	26,5	22
²⁷ / ₅	1910	—	133	15	26,5	21
¹¹ / ₆	1899	Mid Fjorden	133	15	26	20
² / ₆	1910	Husavik	133	14,5	—	20,5
² / ₅	1906	Reykjavik	131,5	14	25,5	21
²² / ₇	1909	Husavik	131,5	14	24	21
²⁶ / ₆	1910	—	131	15	26	20,5
⁶ / ₆	1911	—	131	—	26	20
⁷ / ₅	1906	Reykjavik	128	14	25	20
²⁴ / ₆	1909	Husavik	128	13,5	25	20,5
¹¹ / ₇	1908	—	126,5	14	24,5	19,5
¹⁶ / ₅	1906	Reykjavik	126	14	26,5	21
¹² / ₆	1912	Grimso	126	14	26	21,5
²⁸ / ₅	1906	Reykjavik	125,5	14,5	26	21
²⁶ / ₇	1909	Husavik	125	14,5	24,5	21
¹⁷ / ₅	1909	—	125	13,5	25	21
¹⁴ / ₆	1906	Reykjavik	125	13,5	24	19
²⁰ / ₆	1901	Horneffjord	123	14	26	20,5
²⁵ / ₇	1909	Husavik	122	15	25	20
Gennemsnit af 23 Stk.			129,4	14,3	25,3	20,7

se vi, at Præstekraven er størst i sin sydlige Udbredelse og aftager i Størrelse mod Nord, mest mod Nord-Øst. Som det af de opgivne Maal fremgaar, er Størrelsen som Skelnemærke dog ikke at lide paa i de enkelte Tilfælde, thi vi finde blandt de grønlandske Fugle nogle, der ere lige saa store som den typiske, og blandt de af Mr. P. Lowe maalte Stykker fra Siberien (l. c. Side 399) findes ogsaa nogle, der i Størrelse ikke staa tilbage for typiske.

Ikke desto mindre synes det rimeligt at anse de Præstekraver, som leve og yngle i Danmark og Mellemverge, for de typiske, med hvilke altsaa den Seebohm'ske Race *major* i Størrelse stemmer overens.

GRØNLANDSKE.

			mm	mm	mm	mm
♂♂			Vinge	Næb	Mellem- fod	Mellem- taa
¹⁰ / ₆	1914	Nanortalik	133	14,5	27	22,5
Juni	1880	Kangatsiak	133	14	26	21
³⁰ / ₅	1901	Holsteinborg	130,5	15	25,5	21
¹⁶ / ₆	1909	Julianehaab	130	15	25	21
⁵ / ₆	1909	Nanortalik	129	15	27	22
²¹ / ₆	1907	Stormkap, Øst Grønland.	128	14,5	27	20
¹⁷ / ₈	1906	Kap Bismarck, Øst Grønland	128	14	27	21
¹⁴ / ₆	1908	Stormkap, — —	128	13	25	20
Juni	1880	Kangatsiak	126,5	14	25,5	20
¹⁷ / ₈	1906	Harefjæld, Kap Bismarck, Ø. G.	126,5	14	26	21
¹⁰ / ₆	1888	Upervivik	126	14	26	19
¹⁰ / ₇	1893	Øerne ud for Isa Havn, V. G.	126	13	26	19,5
² / ₆	1907	Godthaab	125	14,5	26	21,5
²⁹ / ₇	1893	Arsukfjorden	125	14	26	21
Gennemsnit af 14 Stk.			128,2	14,2	26,1	20,8

GRØNLANDSKE.

			mm	mm	mm	mm
♀♀			Vinge	Næb	Mellem- fod	Mellem- taa
⁴ / ₆	1907	Stormkap, Øst Grønland	136,5	14,5	26,5	22
¹ / ₆	1908	— — —	133	14	26,5	21
²⁸ / ₆	1846	Fiskenæsset, Vest Grønland.	132	15	28,5	22
²⁸ / ₅	1908	Igaliko, Vest Grønland.	132	14,5	26	21
²⁸ / ₅	1908	— — —	132	14	26	21
² / ₆	1907	Godthaab	129	14	26	21
¹⁴ / ₆	1888	Upervivik	129	13	24	20,5
¹⁰ / ₇	1893	Øerne ud for Isa Havn, V. G.	125,5	14	27	20,5
²⁹ / ₇	1893	Arsukfjorden	128	14	26	21
Gennemsnit af 9 Stk.			131,1	14,1	26,3	22,2

Naar Mr. P. Lowe l. c. Side 397 skriver: »The points of distinction between the two races are that C. h. major is a larger bird in almost every respect — that is to say as regards the length of the wings; the length and stoutness of the legs and feet (this on an average very noticeable); the size of the skull (the head appearing more rounded, wider, and larger); the bill (on an average); and the body generally«, gælder dette altsaa ikke som Skelnemærke for Vingens Vedkommende mellem typiske og engelske Fugle, men vel mellem engelske og nordøstlige.

Hovedskaller af engelske Fugle har jeg ikke kunnet undersøge, men sammenholdes engelske Skind med danske og mellemstenske (de bohuslän'ske Stykker), ses Hovedets Form i et og alt at være den samme, og Udtrykket »the head appearing more rounded« o. s. v. passer udmærket, naar atter de nordøstlige Fugle indgaa som andet Led i Sammenligningen. Hovedskallerne af to gamle Hunner af den lille Form¹, udfarvede men i Fældning paa Ryggen fra den noget falmede Sommerdragt til Vinterdragten, vise Orbitarandene i noget ringere Grad hævede og udviklede, end Tilfældet er paa Hovedskaller af danske Ynglefugle.

Næbbet hos dansk-svenske og engelske Fugle synes ens baade i Længde og Bredde ved Roden, men større og navnlig bredere ved Roden end Næbbet hos de smaa nordøstlige Fugle.

Ogsaa med Hensyn til »the length and stoutness of the legs and feet . . . and the body generally« stemme typiske og engelske Præstekraver overens og overgaa i denne Henseende de nordøstlige. (Det ses t. Eks. meget tydeligt ved at sammenligne Brystben og Lemmeknogler af de to Former.)

En Sammenstilling af Næb og Benmaal

<i>Hanner:</i>	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
Danske	15	27	22
Svenske (2 Stk.)	15	28	22
Engelske (5 Stk.)	16	27	23
Nordøstlige	13	25	21
»Smaa« danske Trækfugle..	15	26	21
Islandske	14	26	21
Grønlandske	14	26	21

¹ De ere ganske vist skudte her i Landet, ²⁶/₈ 1907, men altsaa efter vore hjemlige Præstekravers Afrejse. Bægge havde brede, nedsunkne Ægledere og havde saaledes ynglet, i det mindste én Gang.

<i>Hunner:</i>	Næb mm	Mellemfod mm	Mellemtaa mm
Danske	15	27	22
Svenske.....	—	—	—
Engelske..... (3 Stk.)	15	28	23
Nordøstlige..... (1 Stk.)	14	26	23
»Smaa« danske Trækfugle..	14	26	21
Islandske	14	25	21
Grønlandske.....	14	26	22

viser ogsaa ganske godt dette, men det er dog nødvendigt at tage disse Tal med noget Forbehold paa Grund af det ringe Antal Stykker, der har foreligget fra nogle af de paagældende Egne.

Fra Norge har intet Stof foreligget til Undersøgelse, men vi finde hos R. Collett i »Mindre Medd. vedr. Norges Fuglef. 1877—80«, Side 360 og »Mindre Medd. vedr. Norges Fuglef. 1881—92« Side 236—237 gode Oplysninger om Præstekraven.

Den yngler, skriver Prof. Collett, langs Norges Kyster fra Hvaløerne til Varangerfjord, og i Landets nordligste Dele forekommer den ligeledes ved de fleste Indsøer i det Indre, »hvor der findes passende Localiteter«.

»Den hører til Kystens tidligste Trækfugle og indtræffer paa Jæderen i den første Halvdel af Marts; i Begyndelsen af April ere i Regelen de fleste ankomne«. Nogle Maal fra Jæderen (♀ ²⁶/₇ 1877 Vingen 132 mm, ♀ ¹³/₃ 1884 133 mm, ♂ ²¹/₈ 1884 132 mm) synes at tyde paa, at den typiske Præstekrave fra Norges Sydkyster gaar et Stykke op langs Vestkysten, medens de Maal, der opgives for Præstekraver fra Nordcap og Porsanger, nærmest svare til Maalene af islandske Fugle. Til de nordligste Dele af Landet ankommer den senere; iflg. H. Tho. L. Schaanning (Østfinmarkens Fugle Side 61) 27de—28de Maj i Aarene 1901—02—05 og 06, 16de Maj 1904. »Paa Novaja Semlja indtraf Vaartrækket 5te Juli 1902—03«. (Se iøvrigt ogsaa Pleske: »Die Säugethiere und Vögel der Kola-Halbinsel« Side 325, 326. »In Enare notirte Malm den 21 Mai als Ankunftsstag der ersten zwei Exemplare, und in Utsjoki erschien er nach Julin am 1 Juni 1795 und am 27 Mai 1797«).

Danske Præstekravers Æg have en Gennemsnitslængde af 35 mm og en Bredde af 25 mm. Blandt de 92 maalte Stykker

var det længste 39,5 mm, det korteste 32 mm, det bredeste 27 mm, det smalleste 24 mm.

J. Alb. Sandmann opgiver i »Fogelfaunan på Karlö« (Meddel. af Societas pro Fauna et Flora Fennica 17. 1892) Side 226 Maa-lene af 4 Kuld; Gennemsnitslængde- og Bredde er 34 × 24 mm; Største og mindste Længde og Bredde er 35,5—32,8 og 25—23,8.

FARVE.

Betragte vi det foreliggende Stof med Hensyn til Farve, skille de engelske Præstekraver sig straks ud fra alle de øvrige ved deres blegere Ryg. »It is to be noted, however«, skriver Mr. Lowe l. c. Side 397, »that freshly moulted specimens of *C. h. major* are distinctly darker on the upper parts as compared with examples in summer-plumage«. Ganske det samme gælder for danske Præstekravers Vedkommende; herved maa dog bemærkes, at vore hjemlige Præstekraver forlade Danmark i deres slidte og afblegede Yngledragt, inden de fælde, saa man ser saa at sige aldrig en gammel Præstekrave her i Landet i Vinterdragt¹. De smaa nordøstlige Præstekraver, der trække igennem i August-September, vise derimod ofte nye mørke Rygfjer frembrydende mellem de slidte Sommerfjer.

Men Præstekraven vender tidligt tilbage hertil, oftest i Begyndelsen af Marts, og stundom kunne nogle ses allerede i Slutningen af Februar. Disse Fugle have da paa det nærmeste den

¹ Det er en bekendt Sag, at de fleste arktiske Vadefugle forlade deres nordlige Ynglepladser gamle for sig og unge for sig, og sidstnævnte trække senest igennem. Hos nogle Arter komme de gamle Hunner først i Flokke for sig, de gamle Hanner, til hvem Ungernes Pleje har været overdraget, lidt senere; jfr. Gustaf Kolthoff: Herbstwanderung der nordischen Sumpfvögel, Upsala 1896. Vi se de gamle Fugle i Sommerdragt af Kobbersnepper, *Limosa lapponica*, Ryler, *Tringa islandica*, *alpina*, *subarquata*, *temmincki*, Kærløber, *Limicola platyrh.*, Strandhjejle, *Squatarola helvetica* o. s. v. paa Tilbagejse allerede fra Slutningen af Juli eller endnu tidligere her i Landet, og ofte har jeg set de paagældende Arter med begyndende Fældning af Svingfjere paa denne Tid. Det ligger nær at tro, at det er denne Svingfjersfældning, der foraarsager den tidlige Bortrejse fra de nordlige Egne paa et Tidspunkt, hvor disse endnu byde Fuglene rigelig Næring; tøvede de, som de unge Fugle, tre Uger eller en Maaned længere, vilde de ved Begyndelsen af den lange Rejse staa midt i Vingefældningen, og denne gaar saa langsomt for sig, at det nordlige Hjem vilde være ubeboeligt, hvis de ventede, til den var tilendebragt. Denne Vane, at forlade Ynglepladserne saa snart Ungerne nogenlunde kunne klare sig selv, er bevaret ogsaa hos mindre nordligt ynglende Vadefugle og saaledes ogsaa hos Præstekraverne her i Danmark.

friske Vinterdragt paa Ryggen og ere da meget mørkere end senere hen i Juni-Juli.

Sammenligne vi nu saadanne frisk-fjerede Fugle med engelske Præstekraver i Efteraarsdragt (♂ ad. $18/9$ 13, ♀ ad. Orkney $23/9$ 13), er Forskellen meget iøjnefaldende, og sammenligne vi falmede danske med falmede engelske, er Forskellen lige saa paafaldende. De dansk-svenske Præstekravers Farve er mørkere og varmere, de engelskes blegere og koldere, og i falmet Tilstand viser den typiske Præstekraves Ryg en rødligere Tone end den engelskes. I min Samling findes en Præstekrave skudt ved Damiette i Ægypten 13de Decbr. 1887; det er en Hun i første Vinterdragt med en Vinge paa 131 mm; den er netop saa mørk som en dansk Fugl fra Marts og skelnes ved første Øjekast fra engelske Fugle fra September Maaned. En engelsk Han, skudt 25 Febr. 1913, er ligeledes meget lysere end de danske Hanner fra Esbjerg Omegn $5/3$ 1907, Æbelø, Fyn $9/3$ 1902 og Bøtø pr. Gjedser $16/3$ 1901; mørkest af sidstnævnte 3 er den vestligste, Esbjerg-Fuglen.

Hvad Næb- og Benfarve angaar, har ingen Forskel været at se paa de tørre Skind.

Seebohms Race *major* kan da godt skelnes fra den typiske Præstekrave paa sin gennem hele Aaret lysere Rygfarve. I Størrelse stemme de to Former overens.

Derimod ere Præstekraver fra nord-nordøstlig Yngleplads i Farve ganske som typiske, og det samme gælder om islandske og grønlandske. Disse sidste falder i Farve ingeniunde sammen med engelske.

Norske Præstekraver har jeg som nævnt ikke set.

Ville vi nu se, hvilke Former af Præstekraver, vi kunne skelne, er det som før sagt nødvendigt, at vi først fastslaa Begrebet den typiske Præstekrave. Hvis vi vilde betragte de i hele Sverige forekommende σ : ynglende Præstekraver som de typiske, er det af det foran oplyste ret klart, at vi som den typiske vilde faa en Præstekrave, der var mindre end den danske og engelske, og desto mindre jo større et Antal nordsvenske Præstekraver vi toge med i Tallet for at udregne Gennemsnitsstørrelsen; hvis et lige stort Antal Præstekraver fra Nord- og Sydsverige medtoges, kunde man vente at naa en Gennemsnitsstørrelse, der laa omkring ca. 127 mm for Vingens Vedkommende, altsaa noget mindre end danske og engelske, lidt mindre end islandske og grønlandske og lidt større end russiske og asiatiske. Følgen vilde

være, at vi fik en typisk Præstekrave med en dansk, en engelsk, en islandsk-grønlandsk og en østlig russisk-asiatisk Race, thi denne sidste kunde vanskelig medregnes til den typiske, dels fordi den er mindre, dels fordi der hos den findes en ret udpræget Forskel i Hovedets Bygning, og endelig fordi Linné skriver om Præstekraven »habitat in Europa & America« uden at nævne Asien. Ganske vist forekommer den lille Form ogsaa i det europæiske Rusland, og Overgangsformer med Hensyn til Hovedets Bygning findes vel sagtens ogsaa, men alt i alt forekommer det, synes mig, naturligt at betragte som de typiske de Præstekraver, som leve fra omkring Upsala's Bredde sydpaa i Sverige, desuden i Danmark, paa Norges Sydkyster og paa Kysten af Nordtyskland, thi disse stemme alle overens i Størrelse, Farve og Hovedets Form.

Den nordøstlige lille Form har flere Gange tilforn været omtalt i Literaturen og har endogsaa faaet et Navn.

I 1832 beskrev E. Ménétries i »Catalogue raisonné des objets de Zoologie recueillis dans un voyage au Caucase« Side 53 en Præstekrave, der efter alt at dømme er den lille Form, og som han kaldte *Charadrius intermedius*, »Par la taille«, siges der l. c., »il est intermédiaire entre les *C. hiaticula* et *minor*, le bec est noir, si ce n'est la base de la mandibule inférieure qui est orange; . . . le reste du plumage ne diffère que peu du *C. minor*, seulement la queue a la penne extérieure blanche, et toutes les autres de la couleur du dos . . . il a du reste la taille beaucoup plus svelte que le *C. minor*«. Dette sidste »*C. minor*« er dog utvivlsomt — som ogsaa Prof. A. Newton i *Ibis* 1865 pag. 466 i Fodnoten bemærker — en Trykfejl for *C. hiaticula*.

I *Ibis* 1860 Side 101 henleder Mr. G. D. Rowley fra Brighton Opmærksomheden paa de »smaa« Præstekraver, som paa Gennemrejse ankomme til Englands Sydkyst i Maj, naar de der ynglende store Præstekraver alt have Unger, og *ibid.* 1865 Side 465 skriver Mr. Charles A. Wright (Second Appendix to a List of Birds observed in the Islands of Malta and Gozo):

»In my first list I have included *C. hiaticula* believing that the large kind of Ringed Dotterell found here belonged to this species. Since then my attention has been drawn to the observations of the Brighton naturalists (*Ibis* 1860, p. 101). It appears that there are two races in England confounded under one

name, one of which had been overlooked. The gunners on the coast of Sussex are familiar with this fact and have noticed that the smaller and darker race arrives about a fortnight later than the larger one and when this last already possesses eggs or young, whilst the smaller race apparently continues its migration further northward to breed. I am not aware if the larger one is found in southern Europe; but now that the existence of two kinds is known, light will doubtless be thrown on the matter. I have a specimen of each from Brighton for comparison, and hitherto all the Malta specimens agree with the smaller and darker race. Within the last month I have shot two of these here, agreeing with the smaller Brighton bird in every particular of size and colour. Which is the true *hiaticula* of authors it is at present difficult to determine.« Hertil følger Prof. Newton i en Fodnote følgende: »We have been for some time at a loss how to regard the smaller Ringed Plover which yearly makes its appearance on the south coast of England. It probably bears the same relation to *Aegialites hiaticula* that *Tringa schinzi* does to *T. alpina*. In some respects it answers to the description of *Charadrius intermedius* of Ménétries (Cat. Voy. au Caucase, p. 53); but that bird should have only the base of the under mandible orange and the feet ash-colour, whereas the specimens we have seen of the smaller race of *A. hiaticula* have always the base of the upper mandible orange also, and the feet yellow. Notwithstanding these discrepancies and a few others, we are almost inclined to think this was the bird M. Ménétries had before him when describing his *Charadrius intermedius*, which he found to be not rare on the river Lenkoranko, near the Caspian.

In the last line of his description, where he says, »il a du reste la taille beaucoup plus svelte que le *C. minor*«, there is a manifest misprint, *C. hiaticula* being doubtless the bird intended to be referred to. We are indebted to Mr. Gurney for a specimen of a Ringed Plover from Natal, which seems to agree in every essential respect with those of the small race killed at Brighton, or rather Shoreham«.

Endelig henleder Mr. J. H. Gurney i »Notes on Mr. Layard's Birds of South Africa«, *ibid.* 1868 Side 255, Opmærksomheden paa Newtons her anførte Fodnote og anvender Ménétries's Navn paa den af ham truffne og i *Ibis* 1860 Side 218 omtalte Præste-

krave fra Natal¹. Om denne siges ganske vist »legs yellow«, hvilket passer godt paa saavel store som smaa *hiaticula*, medens Ménétries om sin Form bruger Udtrykket »les pieds sont de couleur cendrée«, gengivet af Newton paa engelsk: »the feet ash colour«; paa dansk vilde man vel gengive »cendrée« med graagullig (askeblond), og denne Betegnelse vilde maaske sluttelig findes ret passende i alle Tilfælde, hvis »tørre« Skind skulde beskrives. Værre er det ganske vist med Ménétries's Næb Beskrivelse: »rostro nigro, basi inferiore aurantiaco«, thi dette passer ingeniunde paa »the specimens we have seen of the smaller race of *A. hiaticula*« — som Newton siger l. c.; men ogsaa her kan Udtrykket maaske i nogen Grad skyldes Beskrivelse af tørre Skind; i hvert Fald findes mellem de Skind, jeg har haft for mig, af den lille Form et enkelt, hos hvilket den gule Farve paa Overnæbbet er saa indskrænket, at den let kunde overses. Muligt er det ogsaa, at Ménétries's Præstekrave ikke har været en helt gammel Fugl — maaske udfarvet for første Gang og derfor ikke saa stærkt farvet paa Næbbet; de unge Fugle have jo intet gult paa Næbbets inderste Tredjedel.

Det Skelnemærke, der skulde ligge i den yderste Halefjer: »la queue a la penne extérieure blanche«, kan ikke tillægges nogen Betydning. Hos de foreliggende smaa *hiaticula* er den yderste Halefjer snart med, snart uden Plet, og ganske det samme gælder saavel typiske som engelske Stykker. Palméns Bemærkning om Vega Expeditionens 3 før omtalte Præstekraver er i denne Henseende af Interesse; l. c. Side 340 siges: »De tre exemplaren skilja sig i intet väsentligt från europeiska². Nr. 366 och 370 hafva en brunrå fläck på infanet af yttersta stjärt-pennan; . . . Näbbens basala hälft var hos exemplaren Nr. 336 och 366 rödgul, hos 370 åter smutsgul paa ryggsidan, undertill renare gul«.

Det er da i hvert Fald indtil videre rimeligt at anvende Ménétries's Navn *intermedius* for den lille Form; med *intermedius* er tænkt paa dens mellem *hiaticula's* og *dubius's* *intermediære* Størrelse, og medens dette vel kunde passe, er Valget, som Sagen nu stiller sig, mindre heldigt, da Navnet kommer til at betegne Præstekravens mindste Race — thi som Art kan *in-*

¹ Rimeligvis en Trækfugl fra Siberien.

² Med »europeiska« har Palmén, som det fremgaar af Maaletabellen l. c. Side 341, ment nordskandinaviske.

termedius ikke opfattes —, men forresten bliver Seebohms Navn til den engelske Præstekrave ikke stort bedre, da denne ikke er større, »major«, end den typiske.

Det staar tilbage at omtale de islandsk-grønlandske Præstekraver. Brehm har i sin Handbuch der Naturgesch. aller Vögel Deutschlands 1831 Side 448—49 nævnt to Former af Præstekraven: 1. Der nordische Uferpfeifer, *Aegialitis septentrionalis*, Br. og 2. Der buntschnäblige Uferpfeifer, *Aegialitis hiaticula*, Boje. (Char. *hiaticula*, Linn.). Førstnævnte skulde have »der buckelartige Scheitel so hoch als die sehr aufgeworfenen Stirnseiten« og skulde leve »von Island bis nach Kiel herab«, medens »der buntschnäblige« skulde have »der Scheitel viel niedriger als die wenig erhöhten Stirnseiten«. Den skulde desuden være nogle Linier »kürzer und schmaler als Nr. 1, unterscheidet sich aber von ihm: 1) durch den gestrecktern Schnabel, 2) den etwas längern Flügel, und 3) vorzüglich durch den viel niedrigern Kopf, welcher von dem stark gewölbten des vorhergehenden sehr abweicht. Er bewohnt die Küsten der Ostsee, besonders den Seestrand und die Ufer der Binnenwasser von Rügen . . .«

Som man ser, ere disse Beskrivelser lidet tilfredsstillende. Sidstnævnte Form skulde vel nærmest være den typiske, medens førstnævnte skulde være hjemmehørende paa Island; men at islandske Præstekraver skulde aflægge Besøg ved Kiel, er ikke sandsynligt; desuden ere de vitterligt lidt mindre og ikke større end typiske, medens man derimod med Rette kan sige, at typiske have »gestrecktern Schnabel«, naar man derved forstaar længere; det er ogsaa rigtigt, at typiske have længere Vinger end islandske (skønt hele Fuglen skulde være »um einige Linien kürzer und schmaler (!)«, men Udtrykket »den viel niedrigern Kopf, welcher von dem stark gewölbten des vorhergehenden (den islandskes) sehr abweicht«, synes ikke meget træffende efter Skind at dømme. Da jeg ikke har kunnet undersøge Hovedskaller af islandske og grønlandske Præstekraver, er det for nærværende ikke muligt at sige noget bestemt om dette Punkt; men at bibeholde Brehms Navn *septentrionalis* for den islandsk-grønlandske Præstekrave vilde i det mindste byde den Fordel, at man slap for at blive bebyrdet med et nyt.

Med Hensyn til Pletten paa den yderste Halefjer forholde islandsk-grønlandske Præstekraver sig ganske som de andre

Former. Efter det foran oplyste kunne vi da erkende nedestaaende Former af Præstekraven, *Aegialitis hiaticula*, der kortelig kunne beskrives saaledes:

1. *Den typiske, Aegialitis h. hiaticula* L., med en gennemsnitlig Vingelængde af 131 mm for Hanner og 132 mm for Hunner; Oversidens Farve brungraa; Orbitalandene stærkt hævede, hvorved Hovedets Form bliver hvælvet og rundagtig.

Den bebor Mellem- og Sydsverige, Danmark, Norges Sydkyster, og Tysklands Nordkyst.

2. *Den nordøstlige, Aegialitis h. intermedia* Ménétries, med en gennemsnitlig Vingelængde af ca. 124—125 mm; Oversidens Farve er som hos den typiske, men hele Fuglen er lille, dens Næb og Ben ere svagere, og da Orbitalandene ikke ere saa udviklede, synes Hovedet mindre hvælvet.

Den bebor det nordlige Sverige, Kola, Nord-Rusland og Sibiens Ishavskyst øst paa til Tschuktsch-Halvøen. (Fra sidstnævnte Sted stammer formentlig det af Gould omtalte Stykke fra Australien (Palmén)).

3. *Den engelske, Aegialitis h. major* Seeböhm, der i Størrelse er ganske som den typiske og ligner denne i Hovedets Form. Den skelnes ved sin bleggraa — ikke brungraa — Farve paa Oversiden.

Den bebor de britiske Øer og muligvis Kysterne af Holland, Belgien og Vest-Frankrig.

4. *Den islandske* — hvortil rimeligvis slutter sig den *grønlandske*, — *Aegialitis h. septentrionalis* Brehm; den staar i Størrelse imellem den typiske og den nordøstlige; den ligner disse Former i Henseende til Ryggens Farve; det er uvist, hvorledes Hovedets Form stiller sig. Denne Race behøver nøjere Prøvelse og Undersøgelse.

Den bebor Island, Grønland og rimeligvis Spitzbergen; maa ske tilhøre ogsaa nordvest-norske Præstekraver denne Form.